
Twee Tweede Kamers

door **Jan Schinkelshoek** De auteur is directeur van een communicatiebureau in Den Haag en oud-Tweede Kamerlid voor het CDA.

‘s Kijken hoe de vlag er vandaag bij hangt.’

Jan de Koning, minister van ongeveer alles in de periode van Ruud Lubbers, had een onderkoelde manier van omgaan met de Tweede Kamer. Als doorgewinterd ex-parlementariër – hij zat in de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement – wist hij hoe grillig het parlement was. De ene dag sloegen de golven hoog tegen de dijken op, de andere dag kabbelden debatten oeverloos voort. Wat soms een leeuwenkuil is, is een paar dagen later een hok makke schapen.

Die stemmingswisseling is meer dan een kwestie van humeur. Ongetwijfeld zal de Kamer de ene dag met een beter been uit bed zijn gestapt dan de andere dag. Het heeft ook te maken met de vraag wie of wat de Kamer, met name de Tweede Kamer, wil zijn. Is het een Hoog College van Staat dat zich er vooral op toelegt om, in overleg met de regering, de zaken gaande te houden? Of moet het vooral een politiek debatcentrum zijn, een platform waarin iedereen de kans krijgt te roepen wat hij of zij ervan vindt?

Vanaf het prille begin heeft het parlement die twee gezichten gehad. Er zijn twee Tweede Kamers: eentje die nog het meest lijkt op een bezadigde negentiende-eeuwse herensociëteit, en eentje die niet onderdoet voor een politiek café. Dat loopt door elkaar. Steeds weer wordt de serene rust verstoord door partijen en lieden die vanaf het kathedraal hun ongenoegen uiten. In de beginjaren gold iemand als Abraham Kuiper als onruststoker. En hij is maar eentje uit de lange rij van politici die het feestje kwamen verstoren – van Boer Koekoek tot Pim Fortuyn.

Dat is niet alleen verfrissend; het is ook nuttig als kussens van tijd tot tijd worden opgeschud. Je kunt zeggen: daar is de Tweede Kamer voor. Als ergens onvrede en ontevredenheid moeten doorklinken, is het wel op het forum van de volksvertegenwoordiging. Maar het kan ook doorschieten. Wie de Tweede Kamer na de maartverkiezingen een beetje volgt, wordt geregeld ondergedompeld in een heksenketel. Nee, ik heb het niet alleen over het gooi-en-smijtwerk tijdens coronadebatten. Luister naar een willekeurige begrotingsbehandeling – hoogtepunt van het parlementaire budgetrecht – en verwonder je over alles wat er wordt bijgesleept. En let op al die proefballonnen.

Als Theater van Staat is het nog wel amusant. Maar langzamerhand lijkt het erop dat de ene Tweede Kamer de andere Tweede Kamer helemaal verdrongen heeft. Een beetje spektakel mag wel; het was heel lang heel saai. Maar het wordt te dol als het serieuze wetgevende werk eronder gaat lijden, als parlementaire controle verpolitiekt, en als de regering te weinig tegenspel krijgt.

Nee, de vlag hangt er niet goed bij.